

13. 11. 2019

DOHODA EU - MERCOSUR

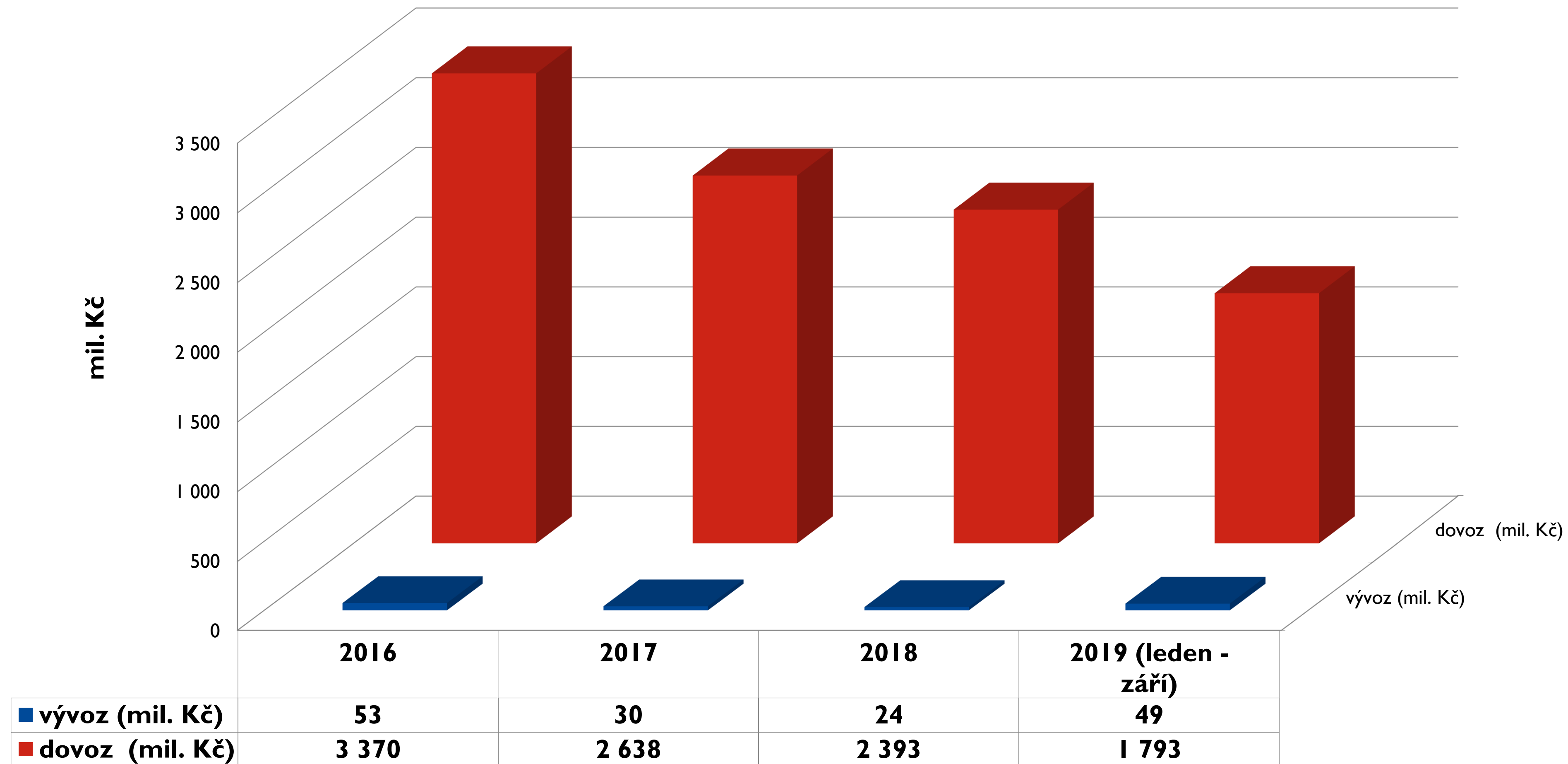

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SJEDNANÉ VÝSLEDKY V AGROPOTRAVINÁŘSKÉM SEKTORU

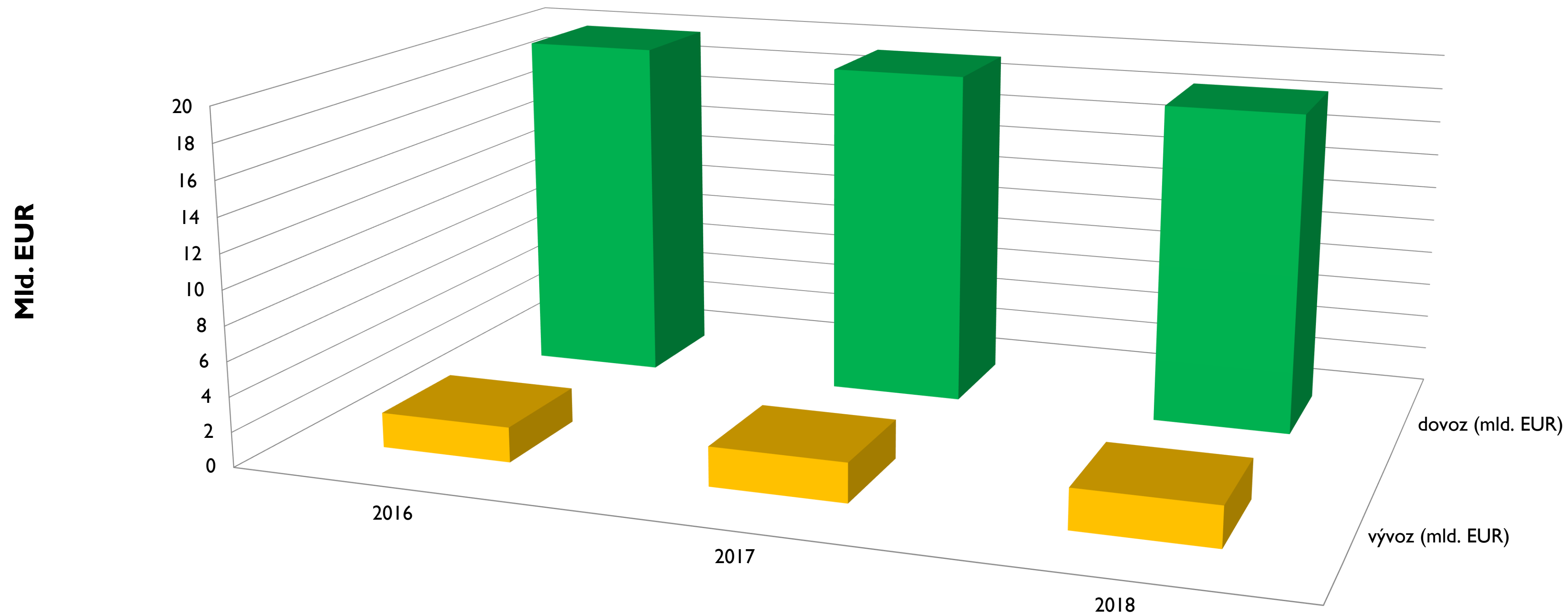

VZÁJEMNÝ AGROPOTRAVINÁŘSKÝ OBCHOD ČR/MERCOSUR

Zdroj: ČSÚ

VZÁJEMNÝ AGROPOTRAVINÁŘSKÝ OBCHOD EU/MERCOSUR

	2016	2017	2018
■ vývoz (mld. EUR)	2,007	2,255	2,294
■ dovoz (mld. EUR)	19,908	19,410	18,465

Zdroj: EUROSTAT

VÝSLEDKY DOHODY V SEKTORU ZEMĚDĚLSTVÍ - TŘI OBLASTI:

KAPITOLA SPS

CHRÁNĚNÁ ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

CELNÍ KONCESE

SANITÁRNÍ A FYTOSANITÁRNÍ DOHODA (SPS)

- Uvedení produktů na trh EU - splnění přísných norem EU týkající se bezpečnosti potravin
- Zásada předběžné opatrnosti a právo obou stran přijmout opatření na ochranu zdraví lidí, zvířat a rostlin
- EU - odmítnutí dialogu o geneticky modifikovaných organismech a právo stanovit maximální povolené limity reziduí pesticidů

SPS – JEDINEČNOST DOHODY

Nad rámec běžných dohod:

- **Zavedení nouzových opatření** – v případě výskytu závadných potravin
- **Koncept EU single entity** – stejné požadavky pro všechny unijní země
- **Systém pre-listing** - rychlejší, jednodušší a předvídatelnější postupy pro evropské vývozce
- **Pravidlo regionalizace** - vývoz z nezasažených zón může pokračovat i přes nákazu vyskytující se v některých jiných oblastech EU
- **Boj proti antimikrobiální rezistenci** - sestavení specializované pracovní skupiny pro koordinaci činnosti v potravinových systémech a spolupráci v mezinárodních organizacích
- **Animal welfare** - zavedení strukturovaného dialogu a výměny informací EU/Mercosur a provádění kontrol dodržování podmínek Evropskou komisí ve spolupráci s orgány států Mercosuru

CHRÁNĚNÁ ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

- ŽATECKÝ CHMEL
- ČESKÉ PIVO
- ČESKOBUDĚJOVICKÉ PIVO

CELNÍ KONCESE

- **Vývoz** výrobků původem v EU/ČR do Mercosuru - cla postupně odstraňována u 93 % položek (odpovídají 95 % hodnoty vývozu produktů původem v EU)
- **Reciproční dovozní celní kvóty** – tři skupiny výrobků
- **Dovoz** výrobků původem v Mercosuru do EU
 - EU zliberalizuje celkem 82 % dovozů zemědělských produktů
 - Stejně jako v případě jiných obchodních dohod - EU neotevře svůj trh v plné míře
 - Citlivé produkty - celní kvóty s postupným otevíráním

VÝVOZ VÝROBKŮ PŮVODEM V ČR DO MERCOSURU

Postupné odstranění cel (přechodná období 0 až 15 let) -
- většina klíčových vývozních komodit:

- 🍷 pivo
- 🍷 chmel
- 🍷 nepražený slad
- 🍷 cukrovinky bez kakaa
- 🍷 slazené minerální vody
- 🍷 alkoholické nápoje – vodka, likéry, pálenky
- 🍷 výživa pro zvířata a přípravky pro krmení
- 🍷 otruby a jiné odpady
- 🍷 potravinové přípravky
- 🍷 cigarety

RECIPROČNÍ ROČNÍ DOVOZNÍ CELNÍ KVÓTY

- Otevřeny a liberalizovány oběma stranami během 10 let od vstupu dohody v platnost
- Postupné navyšování objemu za současného snižování cla na nulu

sýr	30 000 tun (všechny druhy kromě mozzarely)
sušené mléko	10 000 tun
kojenecká výživa	5 000 tun

CELNÍ DOVOZNÍ KVÓTY PRO ZBOŽÍ PŮVODEM V MERCOSURU

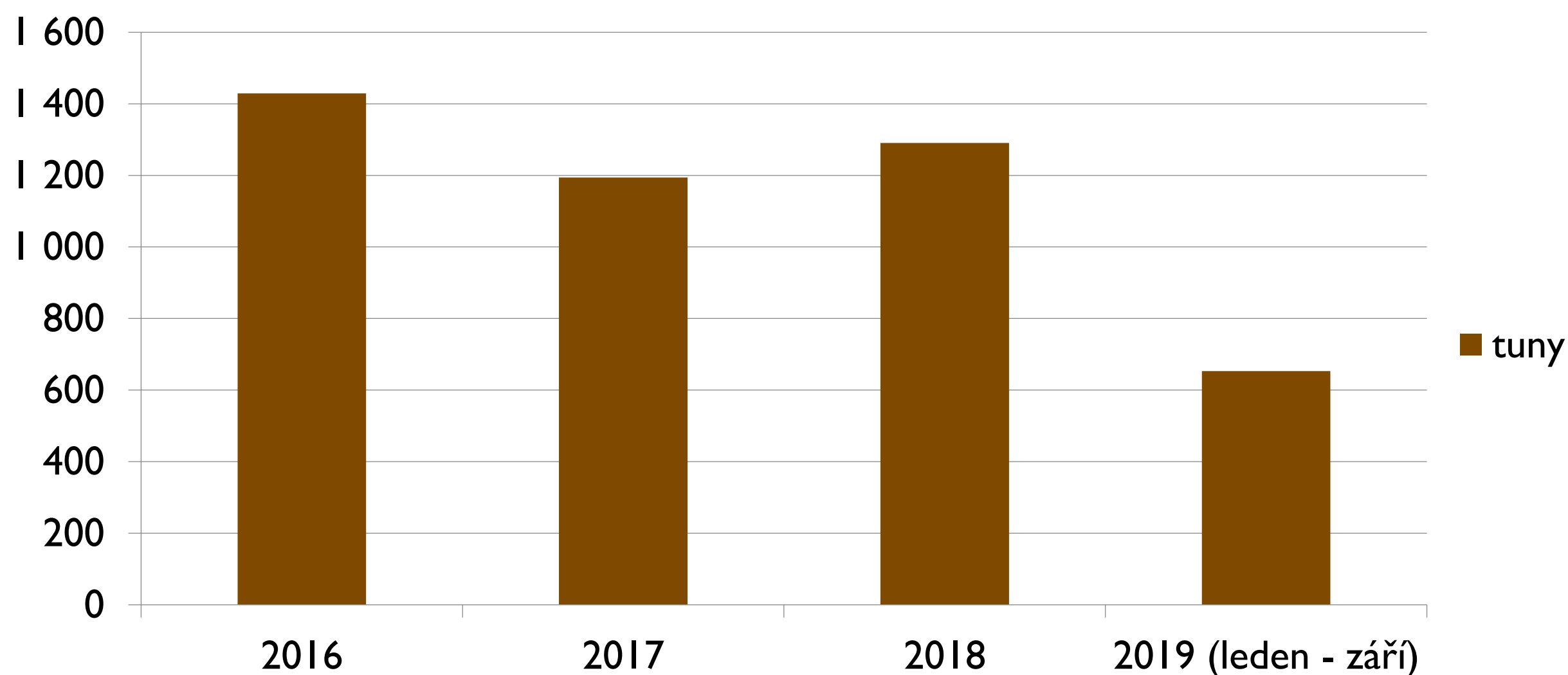
	EU nabídka celní kvóty (v tunách)	Celní zatížení
Hovězí maso	99 000	7,5 %
Drůbeží maso	180 000	0 %
Vepřové maso	25 000	83 Eur/t
Cukr	180 000 Brazílie (v rámci stávající kvóty WTO)	0 %
	10 000 Paraguay	
Ethanol	450 000 (chemický průmysl)	0 %
	200 000 (ostatní užití)	1/3 smluvního cla
Rýže	60 000	0 %
Med	45 000	0 %
Kukuřice cukrová	1 000	0 %

HOVĚZÍ MASO

- Kvóta 99 000 tun ročně s celní sazbou 7,5 % (55 % čerstvé hovězí maso vysoké kvality a 45 % zmrazené hovězí maso) s dělením mezi všechny země Mercosuru
- Celkový objem - dosažen do pěti let od vstupu dohody v platnost - postupné zavádění kvóty pro přizpůsobení evropských producentů
- Výše kvóty - odpovídá cca 1 % z celkové roční spotřeby/produkce hovězího masa v EU
- EU - dovoz ze zemí Mercosuru zhruba 270 000 tun/ročně (zejména kvalitní hovězí maso ve vyšší cenové hladině)

- Roční spotřeba v ČR od 2016 (143 tis. tun živé hmotnosti)
- Soběstačnost 122 %

**Dovoz hovězího masa do ČR ze zemí Mercosuru
2016 - 2019**

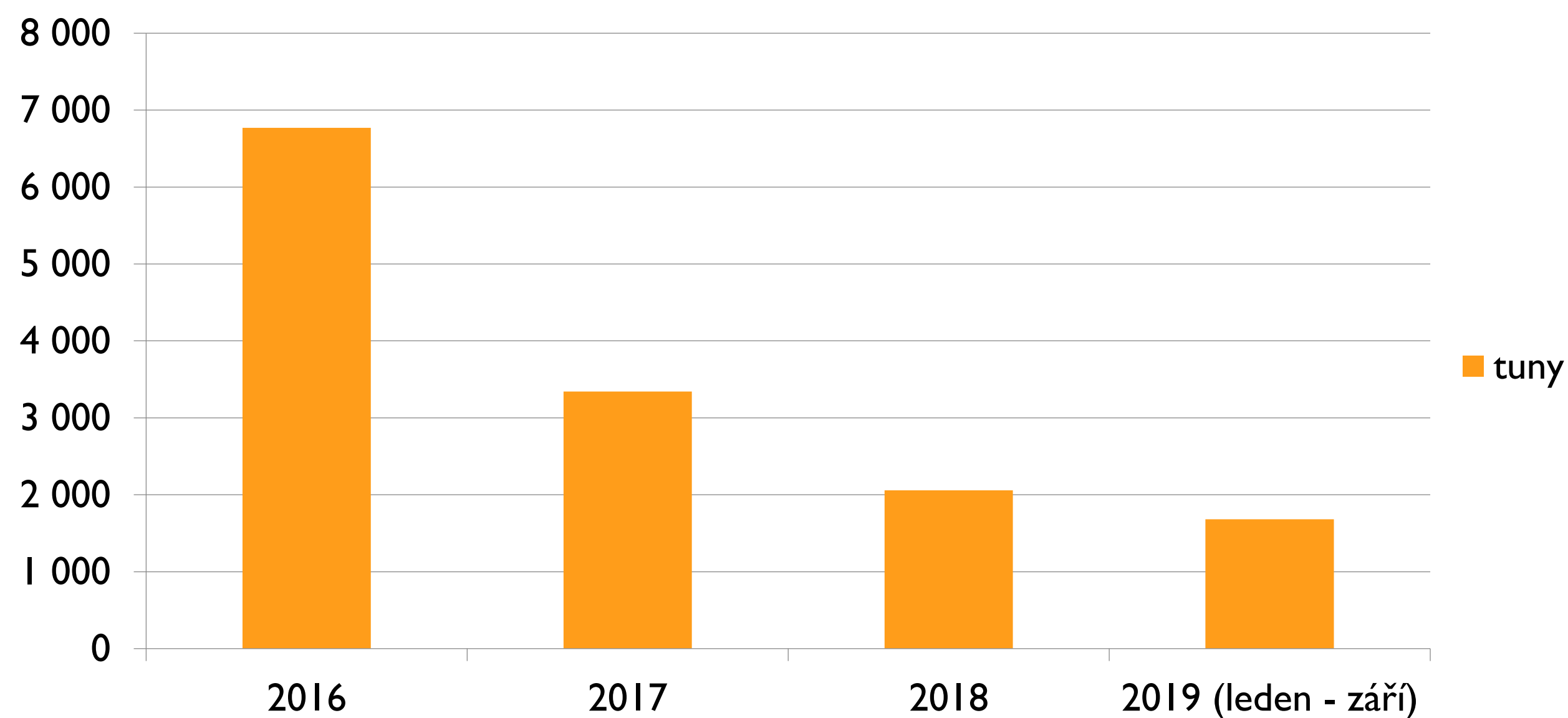

Zdroj: ČSÚ

DRŮBEŽÍ MASO

- Bezcelní kvóta 180 000 tun - postupné zavádění v průběhu pěti let
- Objem - méně než roční průměrný nárůst spotřeby v EU (tj. 230 tisíc tun/rok) - odpovídá cca 1 % současné roční spotřeby/produkce EU
- EU dovoz 800 000 tun - více než polovina pochází z Mercosuru
- EU vývoz 1,6 milionu tun → kladné saldo obchodu ve výši 800 000 tun

**Dovoz drůbežího masa do ČR ze zemí Mercosuru
2016 - 2019**

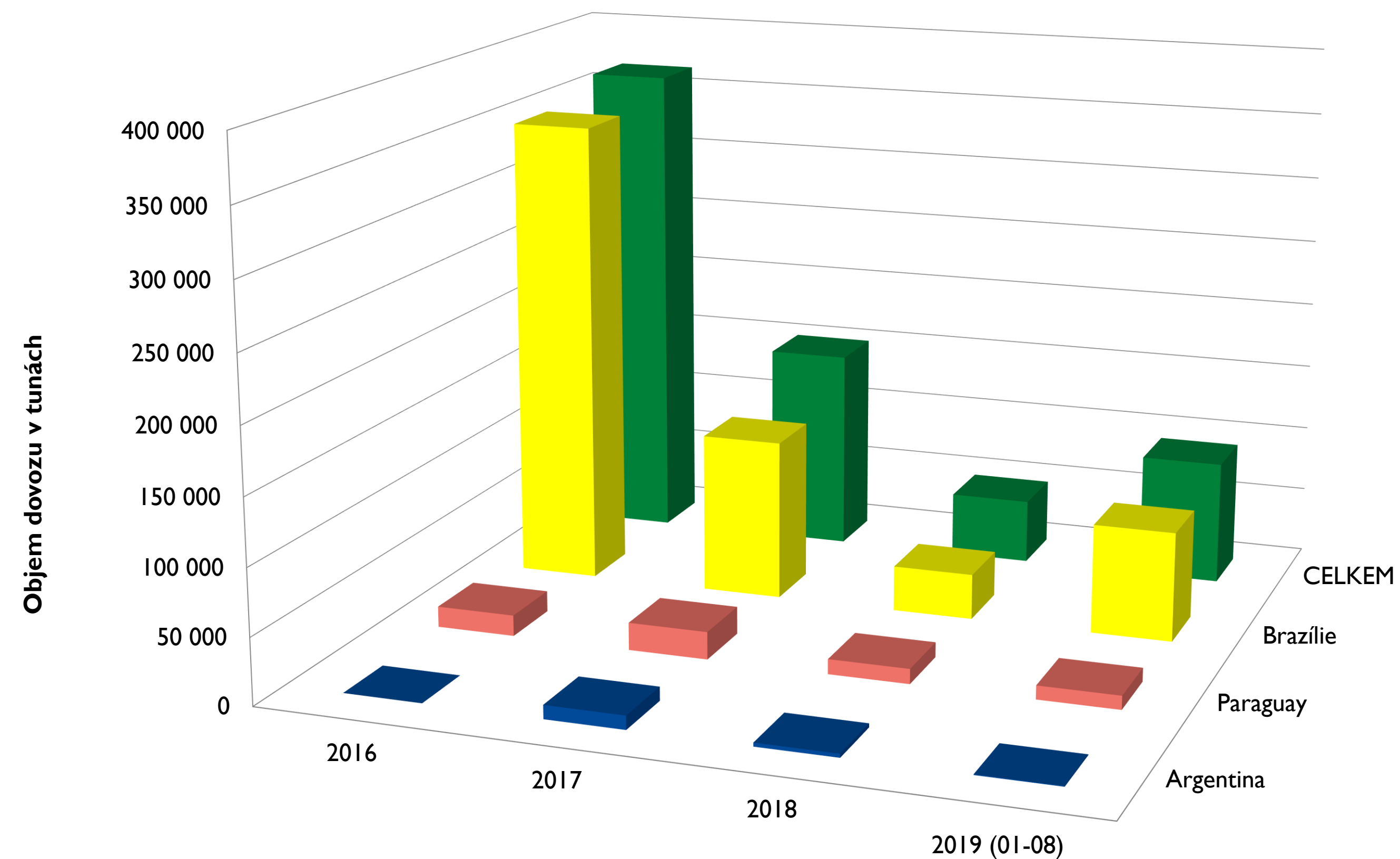
- Roční spotřeba v ČR ↗
(414 000 tun živé hmotnosti ~ 27,3 kg/osoba)
- Soběstačnost 65 %
- Pokles dovozu z Mercosuru do ČR
(dováží se hlavně z Brazílie)

TŘTINOVÝ CUKR

- Cukr původem v Brazílii - dosud dovážen pod celní kvótou WTO
- V rámci této stávající kvóty - odstranění cla pro **180 000 tun třtinového cukru určeného k rafinaci** (žádná nová kvóta pro Brazílii) + **10 000 tun kvóta pro Paraguay**
- **Třtinový cukr ostatní a řepný cukr - z liberalizace vyloučeny**
- Sjednané množství v kvótě – 1 % roční spotřeby/produkce cukru v EU (stabilní spotřeba zhruba 19 milionů tun)
- ČR - stabilní roční spotřeba (350 tisíc tun), soběstačnost 182 %

DOVOZ TŘTINOVÉHO CUKRU K RAFINACI DO EU PŮVODEM V MERCOSURU

Poznámka:

- Stanovená kvóta - dvě celní položky (KN 17011310 a 17011410)
- Statistika na cukr pod KN kódem 17011410
- Cukr KN 17011310 se do EU ze zemí Mercosuru ve sledovaném období nedovážel
- Z Uruguaye se ve sledovaném období třtinový cukr k rafinaci nedovážel

	2016	2017	2018	2019 (01-08)
Argentina	0	10 325	2 879	500
Paraguay	15 640	20 667	11 240	10 300
Brazílie	350 812	121 023	34 278	82 594
CELKEM	366 452	152 015	48 397	93 394

Zdroj: EUROSTAT

ETHANOL

■ Použití v chemickém průmyslu

- bezcelní kvóta ve výši 450 000 tun
- výroba bioplastů a biochemický průmysl – nyní potíže expandovat kvůli nedostatečnému přístupu k bioethanolu za konkurenční cenu - částečně vzhledem k zaměření výroby EU na použití v palivu (očekávání pozitivního dopadu na tvorbu pracovních míst)

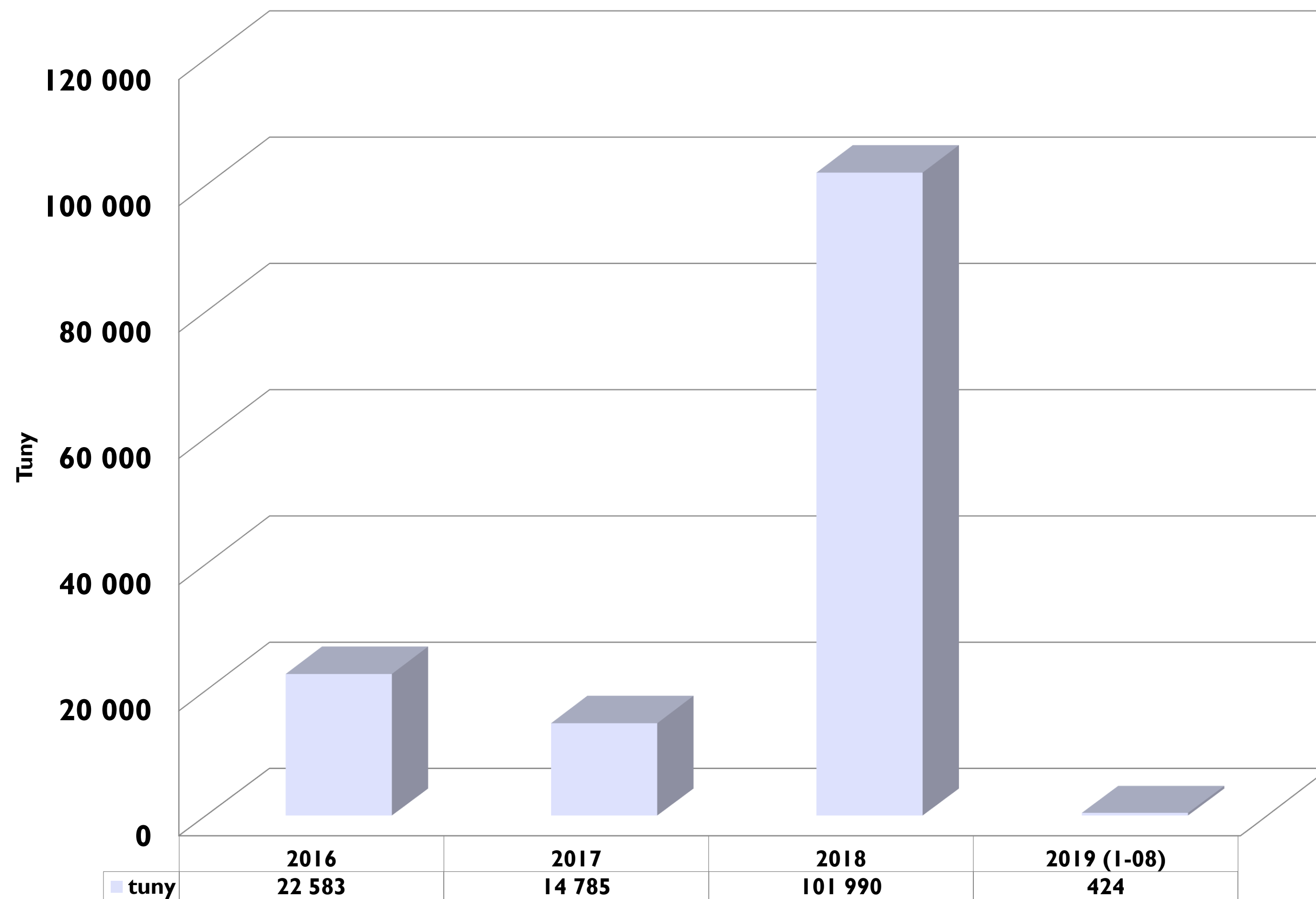
■ Pro ostatní užití

- kvóta ve výši 200 000 tun s celní sazbou 1/3 stávajícího vysokého cla (clo dosahuje až 19 EUR/hl)
- předpoklad pro tržní segment paliv - největší míra na spotřebě ethanolu v EU – dvě třetiny ze spotřeby (6 milionů tun) → palivo

■ Obě kvóty – postupné zavádění v průběhu pěti let

■ Pro ČR kvóta na ethanol - defenzivní zájem, srovnání s návrhem v roce 2004 (1 mil. tun)- výrazný pokles

DOVOZ ETHANOLU DO EU PŮVODEM V MERCOSURU

Poznámka:

- Statistika na dovoz položek pod kvótou (KN 22071000 a 22072000)
- Dovoz – většinou z Brazílie, nicméně v roce 2018 téměř polovina dovozu z Paraguaye → jednorázový dovoz
- Uruguay – nedováží se

OBCHOD S BIOPOTRAVINAMI

- ▀ Země Mercosuru – ekvivalence se systémem EU
 - ▀ Argentina – vlastní certifikované kontrolní orgány
 - ▀ Brazílie, Paraguay, Uruguay – cizí kontrolní orgány
- ▀ Nové nařízení od roku 2021:
 - ▀ Zavedení jednoho souboru pravidel
 - ▀ Místo ekvivalentních norem - producenti ze třetích zemí → stejná pravidla jako v EU
 - ▀ Přísnější kontroly
 - ▀ Přísnější požadavky proti kontaminaci pesticidy

OHROŽENÍ TRHU DOVOZY ZBOŽÍ PŮVODEM V MERCOSURU

- V případě ohrožení trhu - možnost zavést zvláštní ochranná opatření – dvě části:
 - Nástroje WTO na ochranu obchodu (antidumpingové, antisubvenční a globální záruky)
 - Dvoustranná opatření (na průmyslové i zemědělské produkty podléhající preferenčnímu zacházení)
- EK připravena pomoci zemědělcům – nabídka finanční podpory v celkové výši až jedné miliardy EUR na kompenzaci případných negativních důsledků

ANALÝZY DOPADŮ DOHODY S MERCOSUREM

- Průběžná zpráva - posouzení dopadu na udržitelnost (zpracování nezávislými konzultanty v Londýně)
- Cíl - přispět k transparentní debatě v rámci budoucího ratifikačního procesu
- Výsledek - zvýšený dovoz agropotravinářských produktů z Mercosuru → malý vliv na produkci EU

http://www.eumercosursia.com/uploads/4/0/7/2/40728425/final_interim_report_publication_03oct2019.pdf

- V roce 2011 analýza Ústavu zemědělské ekonomiky a informací - ČR → nejméně dotčená země – citlivé sektory – drůbeží maso, hovězí maso, vepřové maso, mléko, cukr, obiloviny, olejniny, zelenina, zpracované výrobky
- Ministerstvo zemědělství ČR - zadá ÚZEI zpracovat dopadovou studii - po doručení konečných textů

ZDROJE INFORMACÍ O MERCOSURU

■ Stránky MPO - informace v češtině

<https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/mezinarodni-obchodni-dohody/prulom-obchodnich-vztahu-dosazeni-politicke-dohody-mezi-eu-a-mercosur--248229/>

■ Stránky EK

<https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/mercosur/>

**Kontakty: Karolína Bartošová, odbor zahraničně obchodní spolupráce
e-mail: karolina.bartosova@mze.cz, tel. 221 812 452**

Fotografie použité na základě licence od Shutterstock.com